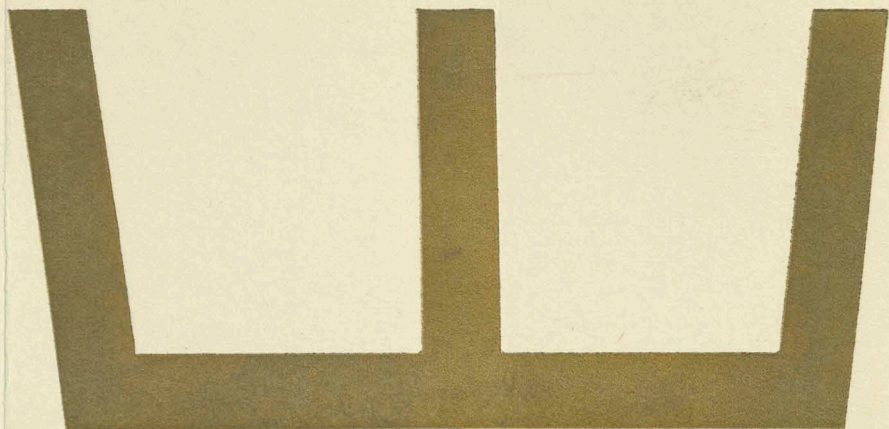

Ex. A.

[101]

K O S T A

1742—1960

Nordiska museets
bibliotek

N.M.:s.....

Vägledn.....

Ex. A.....

UTLÅNAS EJ

1960

Copyright: Kosta Glasbruk 1960.

Omslagssida (Cover): Melin & Österlin, Malmö.

Alla fotografier (utom när det särskilt angivits) }
All photographs (if not speciella mentioned) } Beata Bergström.

Redigering, lay-out }
Editor, lay-out } Guy Robèrt.

Tryck }
Printed by } Skånska Centraltryckeriet, Lund.

KOSTA GENOM ÅRHUNDRADENA

av Bo Lagercrantz

Kosta klingar gammalt och ursvenskt — ett ortnamn av det slag som brukar inbjuda forskarna till skiftande tolkningsförsök. Men skenet bedrar. Namnet är i själva verket en tämligen sen konstruktion — en formel bildad på glasbrukets två grundares efternamn. Kosta betyder Anders Koskull och Georg Bogislaus Staël von Holstein. Ett kuriöst 1700-talspåhitt ger oss en påminnelse om den historiska situation som gav upphov till detta glasbruk, som betytt mer än något annat i det svenska glasets historia.

Den stora ofreden var till ända och det svenska stormaktsväldet låg slaget i spillror. Tidens lösen efter årtionden av olycksbringande krig var att med all makt förkovra de in-

hemska näringarna — att utveckla de som redan fanns och att med ljus och lykta leta fram nya verksamhetsfält för den fredliga företagsamheten.

Två förutvarande karolinska krigare hade hamnat på var sin landshövdingestol i Växjö och Kalmar. Till vad kunde de småländska skogarna användas? De bjöd på riklig tillgång på bränsle, och bränsle var den första förutsättningen för bruksantering. På så sätt kom en rad järnbruk till, där man smälte myrmalmen som med stora mödor hämtades upp ur de småländska sjöarnas djup. Även Orrefors var ända till slutet av 1800-talet ett järnbruk.

Men man behövde även andra varor än järn. Den inhemska glastillverkningen var liten. Det fanns bara ett fåtal glasbruk av betydelse. Kungsholms Glasbruk i Stockholm briljerade med djärva venezianska former och förnäma gravyrer på ståtliga pokaler och bägare. På Henrikstorp i Skåne fanns ett annat glasbruk, som arbetade i en rustikare formvärld och med enklare graverade dekorer. Vid Björknäs på Värmdön tillverkades sedan 1736 framförallt fönsterglas och flaskor samt andra färgade hushållsglas. 1740 grundade slutligen en av Karl XII:s avdankade officerare ett glasbruk vid Limmared i Västergötland inte långt från Smålandsgränsen.

Man kan anta att det i synnerhet var på hans exempel som de två vapenbröderna i Växjö och Kalmar sneglade innan de bestämde sig för att bygga en glashytta vid Dåvedshult ungefär halvvägs mellan sina två residensstäder. Den kom till 1742 men brann redan efter ett år. Föret var trögt i portgången. Vi vet inte mycket om den äldsta produktionen. Redan första åren tycks Kosta ha levererat en serie graciösa ljuskronor till de angränsande socknarnas kyrkor för att demonstrera sin förmåga för omvärlden. Ekeberga och Herråkra kyrkors kronor är alltså bevarade.

Men under hela det första seklet av Kostas tillvaro svarade buteljör och fönsterglas för i genomsnitt 77 % av produktionens totala försäljningsvärde. Dessa krassa nyttovaror bildade den stabila grundvalen. Fönsterglas må väl förefalla föga fantasieggande. Men om vi idag kunde få se gamla tiders fönsterglasblåsare i arbete, skulle detta skådespel t. o. m. komma intrycket av våra dagars konstglasblåsares sagolika skicklighet att förblekna. Ty även om de gamla rutorna var fulla av defekter och måttligt genomskinliga, är den gamla s. k. månglas-tekniken numera nästan ofattbar. Genom att omväxlande blåsa och rotera sin kula i ugnen fick glasblåsaren den att långsamt anta formen av en väldig rund skiva, som kunde mäta uppåt 150 cm i diameter. Ur denna rejäla fullmåne skars sedan efter den vanskliga kylningsproceduren fyrkantiga rutor. Lika obehagliga är taffel- och långvalsmetoderna, då enorma glascylindrar blåstes för att därefter sträckas till maximal längd i hyttans svänggropp, innan de försiktigt klipptes upp och planades ut till stora skivor. I den gamla fönsterglastillverkningen grundlades den yrkesskicklighet som utgör förutsättningen för vår moderna glaskonsts blomstring.

Redan under 1740-talet gjorde Kosta stora leveranser av fönsterglas till Stockholms slott, som då höll på att färdigställas. Men naturligtvis förekom även på 1700-talet Kosta-produkter som var intressantare än glasrutorna och de gröna buteljörerna. Ljuskronorna representerade djärva försök på konstglasets område. En gravör kom snart till bruket, där han enligt gamla arkivalier "ritade pokaler och kallskålar, karaffer, ättiksflaskor och stjärnglas". Vilka glastyper som döljer sig bakom dessa 1700-talsbenämningar är svårt att avgöra. Kvantitativt spelade den graverade produktionen en underordnad roll i förhållande till de odekorerade, hyttarbetade typer som tillverkades i rustikt charmfulla former. Det var smöraskar

med krona på locket, s. k. klumpfotaglas, och de mera nymodiga spetsglasen, karaffiner, ättiksflaskor och urnor med två grepar.

Under den gustavianska tiden tillkom några nya engelska modeller. Dit hörde den kägelformade karaffen och vinglasen med kupa av stympad äggform, som skulle komma att varieras i otaliga former med rund eller fyrkantig fot och med skilda graverade dekorer — festonger och bladrankor omväxlande med schackrutningar. Engelska till ursprunget var också de höga lockurnorna som blev särskilt populära vid 1800-talets början. Vid Kosta blåstes de stundom i blått och vitt glas.

Gravyrerna sattes så småningom på undantag. Men servisglasproduktionen ökade oavbrutet som en följd av glasets genombrott även på vardagens svenska matbord. Enligt en Kosta-prislista från 1830-talet dominerade ännu vid den tiden i stort sett 1700-talets modellförråd. Men 1855 års illustrerade priskurant röjer en genomgripande förändring. Då hade press-tekniken slagit igenom resulterande i rikt reliefmönstrade kakskålar, assietter, nålfat, teburkar och gräddkannor. Samtidigt började också planslipningen spela en alltmera framträdande roll. Glas och karaffer präglades helt av de breda planslipade facetterna. Ringarna eller "avsatserna" på glasens ben och karaffernas halsar är ett annat karaktäristiskt drag för dessa modeller, som uppkommit under empiren och som skulle dominera Kostas produktion ända in på 1880-talet. Så småningom uppträdde under 1870-talet de runda olivslipningarna vid de strama planfacetternas sida. De gav glasen livligare konturer och inledde utvecklingen mot en allt större formrikedom.

Man började definitivt skilja på glas för brännvin, rödvin, vitt vin, champagne och starkvin och kräva skilda modeller. Man begärde därtill omväxling både i former och dekor. I 1855 års priskurant redovisas blott 11 olika vinglas. 1873 var an-

Pris-Courant

på

Kosta Glasbruks

tillverkningar.

Slätt Hvitt Glas.

å 4 R:dr Hylthundradet.

	Priseras antal per hundradet.	Priset pr Stycke.	
		Riksgäld.	Skillingar
 <i>Vinglas, spetsige med hög stjelk, större</i>	38	5	1
<i>d:o d:o mindre</i>	38	5	1
<i>d:o d:o med väder</i>	38	5	1
<i>d:o kupige med väder</i>	24	8	—
<i>d:o d:o utan väder</i>	38	5	1
<i>d:o svängda</i>	30	6	5
<i>d:o pressade</i>	36	5	4
<i>d:o d:o mindre</i>	36	5	4
<i>d:o rundreflade</i>	24	8	—
<i>d:o grada</i>	30	6	5
<i>d:o kupige med knöl</i>	20	9	7

-   *Sockeraskar utan fot*
-   *Syltskålar, större*
-   *d:o mindre*
- *Sockerurnor med lock*
- *d:o utan d:o*
- *Smöraskar med lock*
- *d:o d:o slätpressade*
- *d:o utan lock* *d:o*
-   *Gräddkannor, fina*
- *d:o slätpressade*
- *d:o blästa*
-   *Carotter*
-   *Ljusstakar, höga, m. Akantig fot, största sort.*
- *d:o d:o m. rund d:o mindre d:o*
- *d:o låga, med grep*
- *d:o d:o utan d:o*
-   *Saltkar, fina*
- *d:o med fot*
- *d:o i båtform*
- *d:o utan fot*

-   *Vin-Caraffiner, koniska, med halfslipning*
- *d:o kupiga, med breda facetter och 1 ring*
-   *Ättiks-Caraffiner med grep*
- *d:o utan d:o*
-   *Senaps-kannor med lock, större*
- *d:o d:o mindre*
- *d:o d:o gradla*
- *d:o d:o kupiga*
-   *Toilette-flaskor*
-   *Syltskålar med lock*
- *Socheraskar*
- *Kranar*
-   *Tillbringare*
-   *Porterglas*
-   *Pokaler*
-   *Chemiska Bläckhorn, 4-kantiga*
- *d:o d:o runda*

talet uppe i ett 40-tal. 1886 förekom för första gången servis-enheten i Kostas priskuranter. Då fanns ett tjugotal serviser innehållande vardera 8 olika glas, vilket betyder att antalet modeller vuxit till ca 160. 1892 hade man redan 60 serviser. Fyra år senare var antalet serviser ännu större, men då hade samtidigt redan ett tiotal av 1892 års nyheter försvunnit. Dessa siffror röjer konkurrensens makt som pådrivande faktor och också modeformens tilltagande betydelse. Tidigare hade de få modellerna haft en lång livslängd. Nu under den industrialistiska epoken hade modellerna blivit så många fler, men deras livslängd var högst skiftande och ofta mycket begränsad.

En särskilt uppmärksamman nyhet under 90-talet var de gnistrande skärslipningarna som förekom både på serviserna och på de vaser och skålar som prydde byffeerna i dåtidens borgerliga hem. Det förekom också en rad något diskretare dekorer med tunna linjer, parallellt ställda skär och etsade mönster. Men det var framförallt skärslipningsmanin som väckte reaktionen.

Man fann detta gnistrande överflöd smaklöst. Konstnärerna började blanda sig i leken. De första av nationalromantikens målare som började ägna sig åt glas och som också båda arbetade åt Kosta var Gunnar G:son Wennerberg och Alf Wallander. Med fransmannen Gallé som förebild började de i etsat och slipat överfångsglas teckna slingrande jugendblommor och t. o. m. hela landskap, som lades i relief mot en mattslipad isig fond. Deras alster hade ingen släktskap med skärslipningarna, men denna teknik var knappast mera naturlig för glaset.

Nästa konstnärsgeneration som omkring 1917 blandade sig i leken sökte sig fram efter helt nya vägar. Edvin Ollers, som då inledde den svenska glaskonstens pånyttfödelse vid Kosta, fann snarare sina inspirationskällor i 1700-talets enkla, hytt-

arbetade glasformer. Det var också i första hand vardagsvaran — det enkla servisglaset för gemene man — som man vid denna tid sökte förbättra. Under 1920-talet arbetade en rad andra konstnärer på Kosta. Målaren Sven Erixon var en av dem. Ewald Dahlskog försökte med framgång ställa skärslipningstekniken i den moderna formens tjänst. Några år under 1930-talet och även senare på 40-talet gjorde Sven Erik Skawonius kortare men mycket givande gästspel på Kosta. Även Tyra Lundgren gjorde intressanta försök i Kostaglas. Mest betydande blev emellertid den insats som Elis Bergh kom att göra alltifrån 1929. Han framstår i dag som en av de stora banbrytarna inom den moderna svenska glaskonsten. Då det gällde konstglaset arbetade han helst med tjockväggiga glas, vilkas ljusbrytande förmåga han utnyttjade genom att slipa dem ömsom i strama, raka facetter eller i mjukt böljande godronningar. Lika rena och enkla i formerna är Berghs servismodeller. En rad av dem produceras alltjämt.

Elis Berghs efterträdare som Kostas konstnärlige ledare blev Vicke Lindstrand, som flitigt ägnar sig åt graverade figurmotiv av det slag som så väsentligt bidrog till uppkomsten av det svenska konstglasets världsrykte under 1920-talet. I övrigt intresserar sig Lindstrand framförallt för ljusbrytningsfenomenen i de mycket tjockväggiga glaset, vilka han dock icke slipar utan snarare skulpterar i spänstigt långsträckta och gärna asymmetriska former. På servisglasets område har han med stor framgång förvaltat arvet efter Elis Bergh.

Mona Schildt har sedan några år gjort en uppmärksamman insats vid Kosta. Hennes färgstarka, slipade underfångsglas representerar en märklig och mycket personlig nyhet på konstglasets område. Med sina karaktärsfulla glasburkar med olikfärgade lock har hon inmutat en räjong av nyttoglasets område, som tidigare varit i hög grad försummad.

KOSTA-GLASS THROUGH THE CENTURIES

The name KOSTA sounds antique and very Swedish, it seems apt to induce investigators to many an interpretation. In reality it is comparatively new, composed of the two first syllables of the founders' names: Anders Koskull and Georg Bogislaus Staël von Holstein. The ingenious idea to find a name reminds us of the historical predispositions at the origin of this glassworks, which influence has been greater than that of any other in the history of Swedish glass.

The continuous wars had come to an end and the predominating power of Sweden was splintered. The main task after ruinous wars was to develop commerce and industry and to find new activities for peaceful enterprises.

Two warriors of Charles XII had become governors of the two adjacent counties and resided now, one in Växjö and one in Kalmar. The forests of the province of Småland could furnish fuel to all kinds of industries and among others many ironworks were founded. Also Orrefors was an ironworks until the end of the 19th century.

But many other goods besides iron were needed. The home production of glassware was rather small and there were few factories. Kungsholms Glasbruk in Stockholm excelled in bold venetian shapes and aristocratic engravings on vases and urns. At Henrikstorp in Skåne a glassworks made goods of a more rustique type, with simple, engraved decors. At Björknäs near Stockholm the production consisted — since 1736 — of window glass and coloured domestic glass. In 1740 an officer, discharged by the King, started a glassworks at Limmared.

We can take it for granted, that particularly the example of Limmared incited the two companions in arms to found their own glassworks, just halfway in between their residential cities. Kosta was founded in 1742 but burned down already after two years. The beginning was not too easy. We do not know much of the earliest production but during the first years, Kosta seems to have delivered a series of graceful

chandeliers to adjoining churches and among others one is preserved at the Herråkra church.

Under the first century of Kostas existence 77 % of the production consisted of bottles and window glass. These very down-to-earth goods for everyday use formed the stable basis. If we could see today these windowglass workers in their activity, the fabulous skill of today's glassblowers may seem bleak in comparison with them. To make the "bull's eyes" the workers had alternatively to put the hot mass in the furnace and to rotate it, shaping it eventually into a round disc with a diameter of 60 inches. Out of this generous full-moon one cut, after the cooling process, small square window-panes. Incredible seems the method of making window-panes by first blowing enormous cylinders (tubes), then to "swing" them to the utmost possible length and eventually to cut them while warm and to form them to a big, flat pane. Quite obviously by this training were laid the foundations of the great artisanal ability, which is so essential for our flourishing glassindustry of today.

As early as the first decade of its existence Kosta made big deliveries of windowglass to the Royal Castle in Stockholm. Undoubtedly besides the windowpanes and the bottles, Kosta produced during the 18th century also more fascinating items. Chandeliers were audacious experiments. An engraver came to Kosta and made then, according to the old records, decors on "footed vases and bowls, decanters, vinaiger-bottles, star-glasses". It is hard to find out what exactly these denominations referred to. Quantitywise "copper-wheel engraving" did not play a great part in comparison with undecorated, handmade items in rustique, attractive shapes. Among the items we find covered jars with a crown on the cover, glasses with an extra heavy base, aquavita glasses of a new conception, decanters, vinaiger bottles, urns with two handles.

At the end of the 18th century some new models of English style were added to Kostas collection: mainly a cone-shaped decanter and a wineglass with a bowl like a cut eggshell, which item was henceforward produced in many variations... with a round or a square base, with decors of guirlands, leaves or chess-board patterns. Of English origin were also the high, covered jars, very popular later on, at the beginning of the 19th century. At Kosta they were sometimes made in blue and white glass.

The copper-wheel engraving disappeared gradually. On the contrary the production of wine services increased incessantly, when glass became

an article of current use on Swedish tables. According to a price-list from Kosta, as a rule the shapes of the 18th century dominated during the decades around 1830. The illustrated price-current of 1855 shows a marked change. The method of pressing glass had affirmed itself and this resulted in rich, embossed patterns on cake plates, plates, pin-trays, tea-jars, creamers. Simultaneously the facet-cutting started to play a more dominating part. Glasses and decanters are characterized by cuttings of large facets. On the stems of the glasses and the necks of the decanters one can find other characteristic features i. e. rings and platforms and these models had a dominating part in Kostas production until around 1880. Flute cuttings enriched the decors from around 1870 and gave the glasses more lively shapes and a richer variety.

One started to make a distinction between glasses for different uses: aquavitae, claret, white wine, champagne, sherry. All these called for special shapes. One wanted new decors. In the price-current of 1855 one finds only 11 different sorts of wine-glasses. In 1873, the choice included about 40 different types. For the first time one can find in the price-current of 1886 the "unity of a wine-set". There were about 20 series, each containing 8 different glasses, which meant that the quantity of models had gone up to about 160. In 1892 there were 60 wine-suites. Four years later the quantity was still greater, but simultaneously approximately 10 of the novelties of 1892 had disappeared. These figures show clearly the influence of competition which led also to fashions in shape. Earlier, the fewer items lived longer. Now, when industrialization had come, so many more items live a shorter, often a rather short life.

A very much appreciated novelty at the end of the 19th century were the intricate diamond cuttings (also called criss-cross cuttings), which could be found both in wine-services and on vases and bowls which adorned side-boards in the homes of the rich bourgeois of that time. Simultaneously existed more sophisticated decors with thin lines, parallel deep-cuttings and etched patterns. Most of all, the criss-cross cutting caused a counter-attack. It was considered that the abundance of luminous refraction was bad taste. Artists started to take part in the game. The two first artists who devoted themselves to creating glass were two romantics with undertones of national feeling: Gunnar G:son Wennerberg and Alf Wallander, who both worked for Kosta. They took Gallé for an example and started to use the technique of cased glass,

cutting and etching the coloured surfaces and thus obtaining slender decors of flowers and landscapes in the then so popular "art nouveau" style. These pieces had no whatever connection with deep-cuttings on crystal, still this technique was in itself just as artificial.

The next generation of artists started around 1917 and looked for entirely new ways and methods. Edvin Ollers started with the regeneration of Swedish glass at Kosta. He found his inspiration in simple, handmade shapes of the 18th century. He tried, together with his contemporary artists, to find better shapes of glass for daily use for everybody.

From 1920 to 1930 several other artists worked at Kosta. The painter Sven Erixon was one of them. Ewald Dahlskog tried successfully to use cutting in a contemporary way. During several periods between 1934 and 1950 Sven Eric Skawonius made not very long but fruitful stages at Kosta. Tyra Lundgren made in 1935 a few successful experiments at Kosta.

The task achieved by Elis Bergh was most important of all of them, since he started in 1929. He appears today as one of the pioneers of modern Swedish glass. He worked by preference with heavy crystal and took advantage of the refractive power of this material. He cut the glasses sometimes very strictly, sometimes with smoothly bending patterns. His wine-services were just as pure and simple in shape. Some of them are still in production.

The successor of Elis Bergh in the capacity of artistic director became Vicke Lindstrand, who devoted himself ardently to copper-wheel engravings of decors of the sort which contributed in such an important way to found the fame of Swedish glass from its beginnings during the period after 1920 and onwards. Furthermore Lindstrand takes an ardent interest in using the refractive capacity of heavy crystal but instead of cutting it, he so to say sculpts it to buoyantly elongated shapes and has a predilection for the asymmetrical. Lindstrand has also very successfully continued in Elis Berghs footsteps as far as wine services are concerned.

Mona Schildt made a few years ago a noticeable debut at Kosta. Her cased artglasses, a type of "double", which she cuts through the colours, is a fine achievement with a very personal touch. She designed also, among other things, jars with covers in various colours, with a very personal feeling. Thus she stepped into a domain of novelties for practical use, hitherto very much neglected.

Bottle and glass, greenish, 13th century.

Flasche und Glas, schwach grün, 13. Jahrhundert.

Brännvinsflaska med glas, grönblå färgton.
Slutet av 1700-talet.

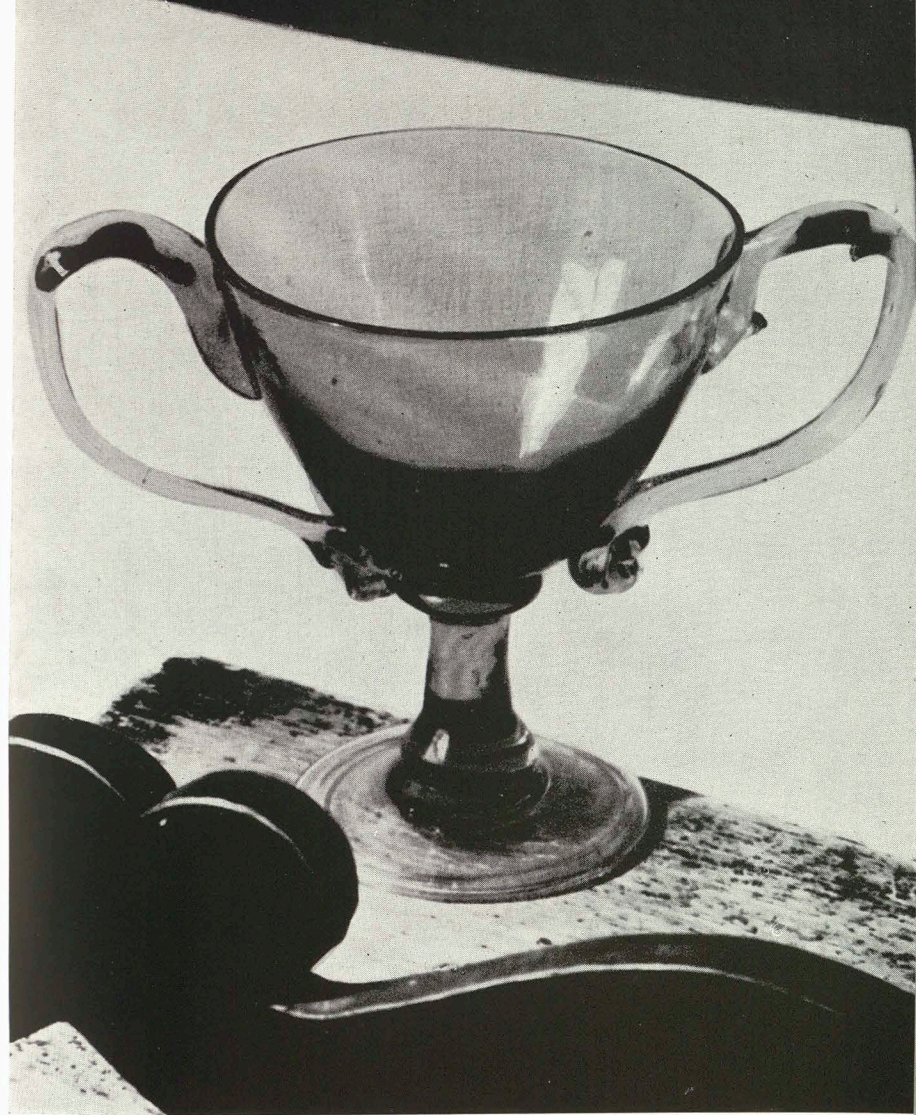

*Aquavitae glasses, one dated 1765.
Schnapsgläser, das eine datiert 1765.*

Brännvinsglas "Vivat Prinz Gustaf".
Brännvinsglas daterat 1765, gravyr N. L. B.

*Bowl, brownish colour, end of 18th century,
from "Nordiska museet".*

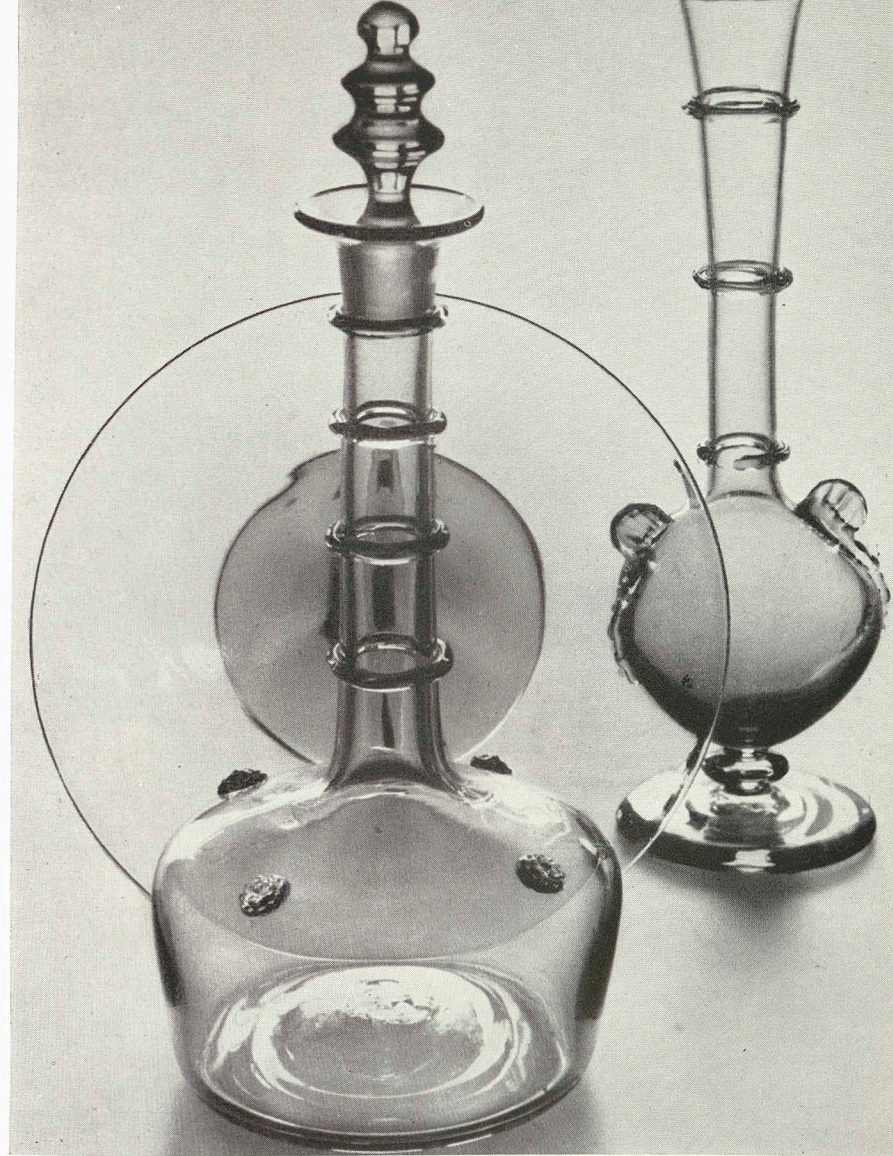
*Schale, rauchfarbig, Ende des 18. Jahrhunderts,
aus dem „Nordiska Museet“.*

Skål, svagt brunrå färg, slutet av 1700-talet.
Tillhör Nordiska Museet.

*Bottle, bowl, vas in grey-blue colour,
Designed 1917 by Edvin Ollers.*

*Flasche, Schale, Vase in grau-blauer Farbe,
Entwurf Edvin Ollers, 1917.*

Flaska i svagt gråblått.
Skål på fot (bakom) gråblått.
Vas i gråblått.

samtliga komponerade av Edvin Ollers, 1917.

Wine-service "Rix". Designed 1938 by Elis Bergh.

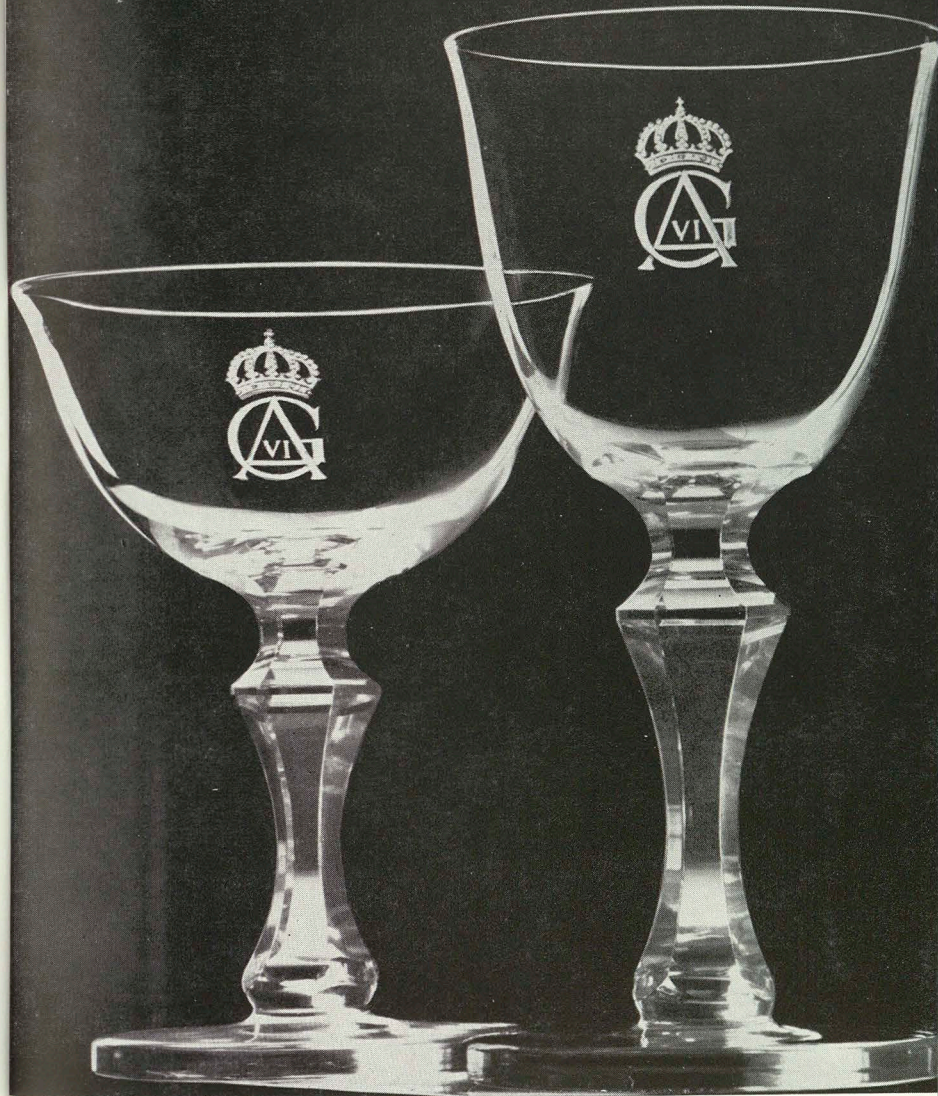
Kelchgläser „Rix”. Entwurf Elis Bergh, 1938.

Servis Rix i helkristall.
Komponerad av Elis Bergh, 1938.

*Wine-service for H.M. The King of Sweden.
Designed 1952 by Elis Bergh.*

*Kelchgläser für König Gustav VI Adolf von Schweden.
Entwurf Elis Bergh, 1952.*

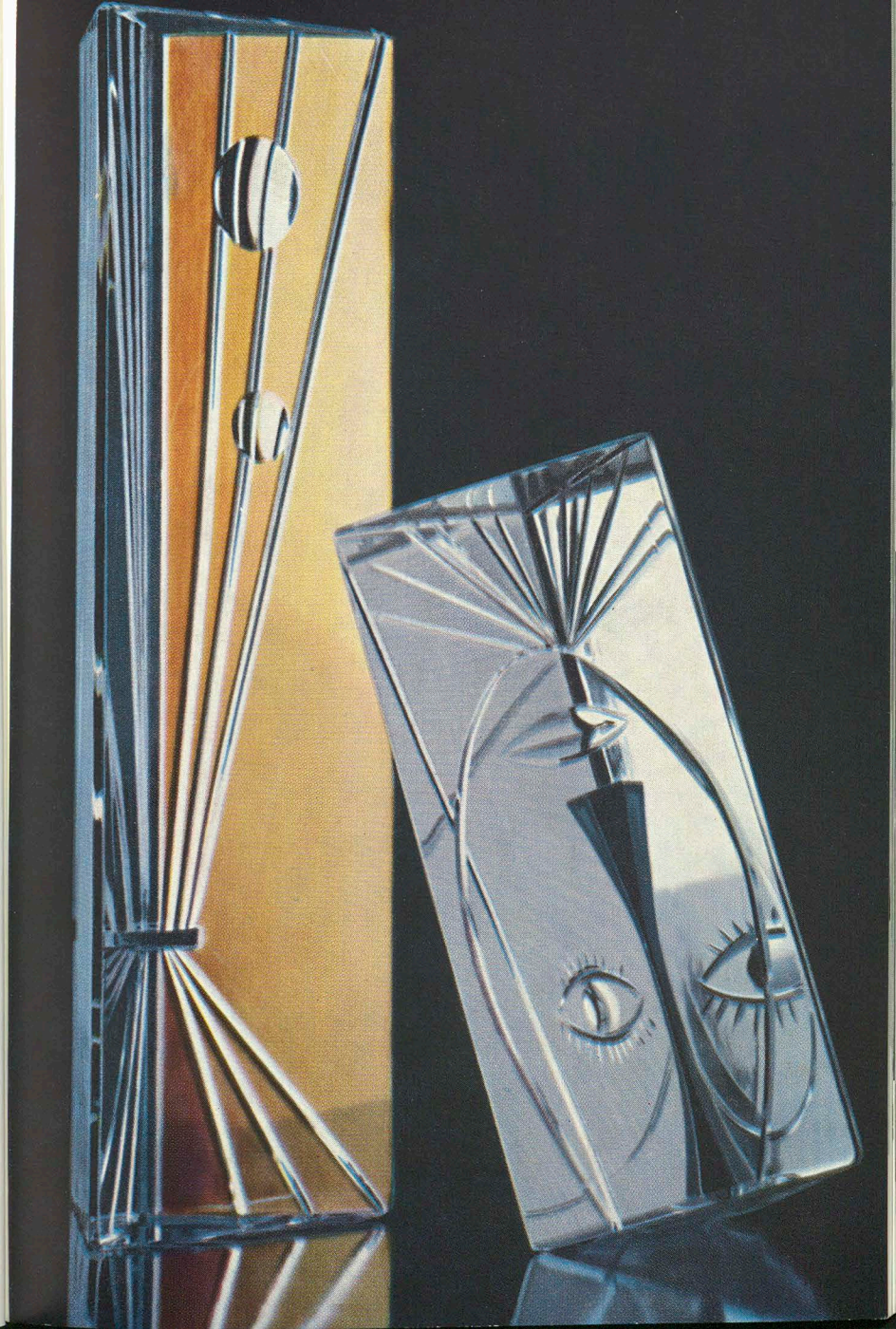
Servis i helkristall.
Komponerad 1952 av Elis Bergh för
H. M. Konungen, med monogram G VI A.

"Pierrot". Polyoptical Prism.

Polyoptisches Prisma.

Vicke Lindstrand, 1959.

*"Pierrot". Polyoptisk prisma.
Vicke Lindstrand, 1959.*

Wine-service "Gracil" thin lead crystal.

Kelchgläser „Gracil“ in ganz dünnem Bleikristall.

*Design
Entwurf* } *Vicke Lindstrand, 1958.*

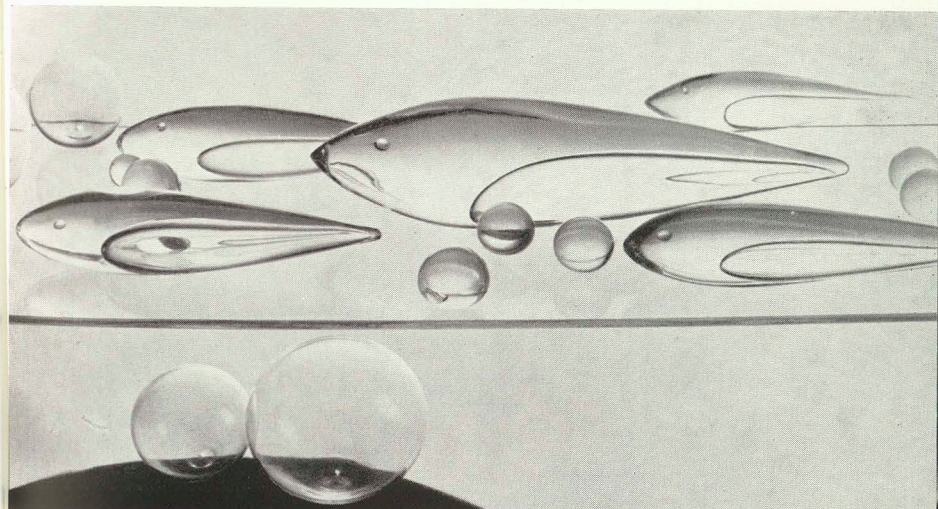

*Servis "Gracil" i helkristall.
Vicke Lindstrand, 1958.*

Fishes, solid crystal.

Fische in massivem Kristall.

Design }
Entwurf } *Vicke Lindstrand, 1959.*

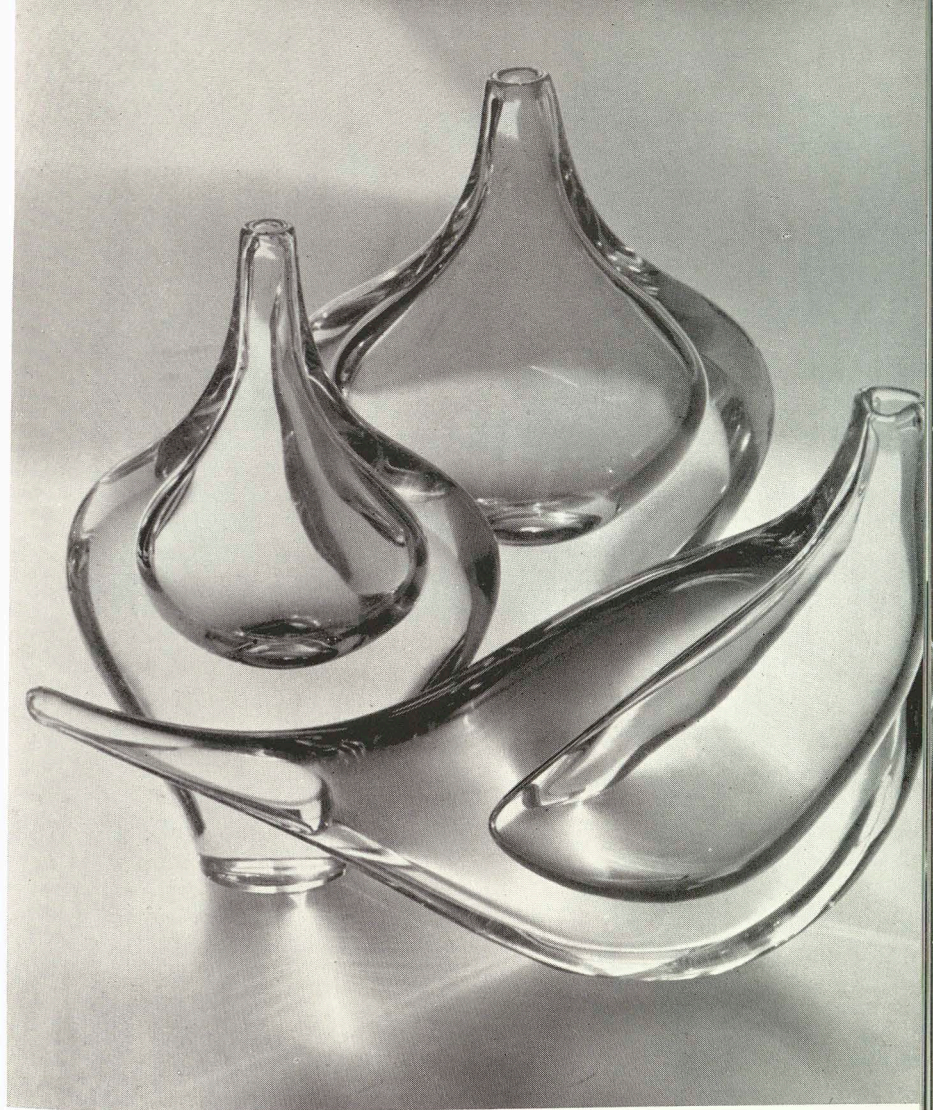

Fiskar i massivt,
hyttarbetat kristallglas.
Vicke Lindstrand, 1959.

Vases.

Vasen.

Design
Entwurf } *Vicke Lindstrand, 1959.*

Vaser i tjockt kristallglas.
Vicke Lindstrand, 1959.

Sculptured fish in solid, green glass.

Fisch-Skulptur in massivem, grünen Glas.

Design }
Entwurf } *Vicke Lindstrand, 1959.*

Skulptur "Fisk"
i massivt, grönt glas.
Vicke Lindstrand, 1959.

*Wine-service "Melody" in thin lead crystal.
Kelchgläser „Melodie“ in dünnem Bleikristall.*

*Design
Entwurf* } *Vicke Lindstrand, 1958.*

*Servis "Melodi" i tunn helkristall.
Vicke Lindstrand, 1958.*

Oblong bowl and drop.

Ovale Schale und Tropfen.

Design }
Entwurf } *Vicke Lindstrand, 1959.*

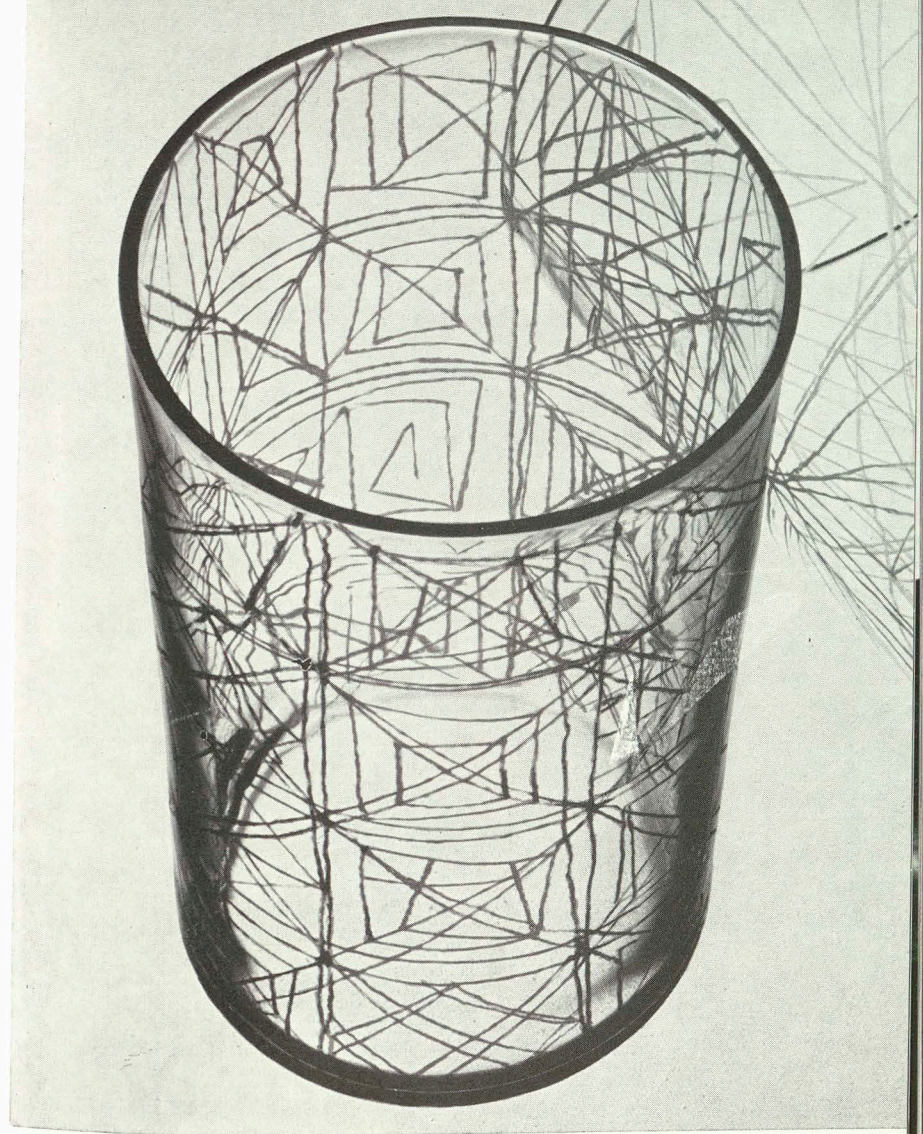

*Avlång skål, Kristalldroppe.
Vicke Lindstrand, 1959.*

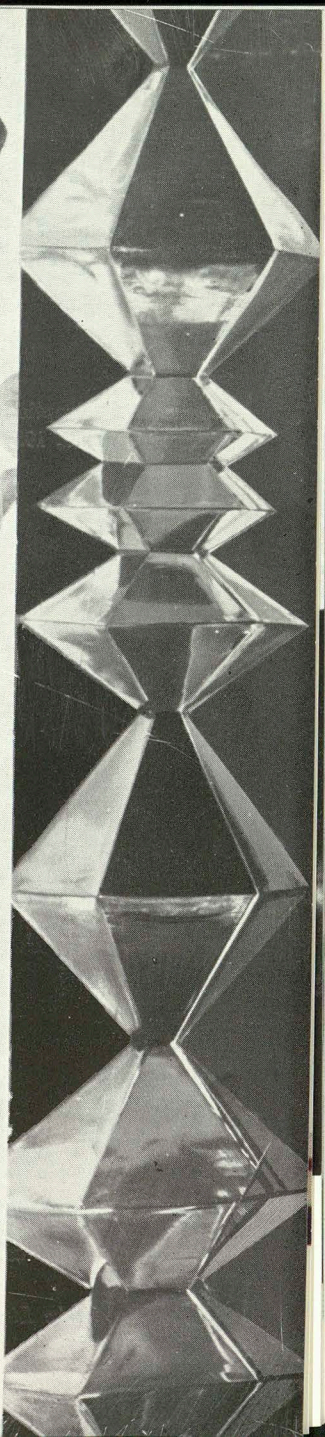
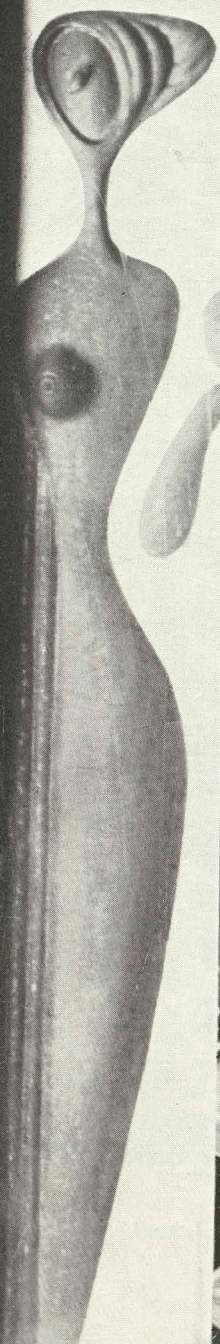
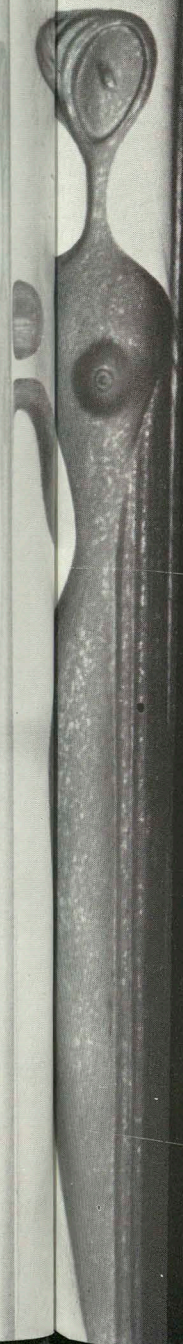
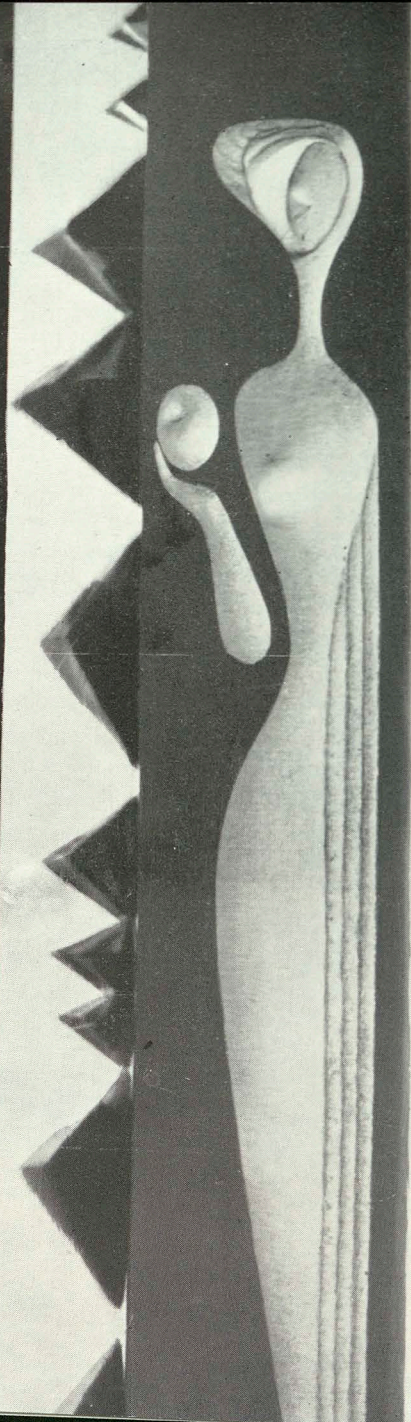
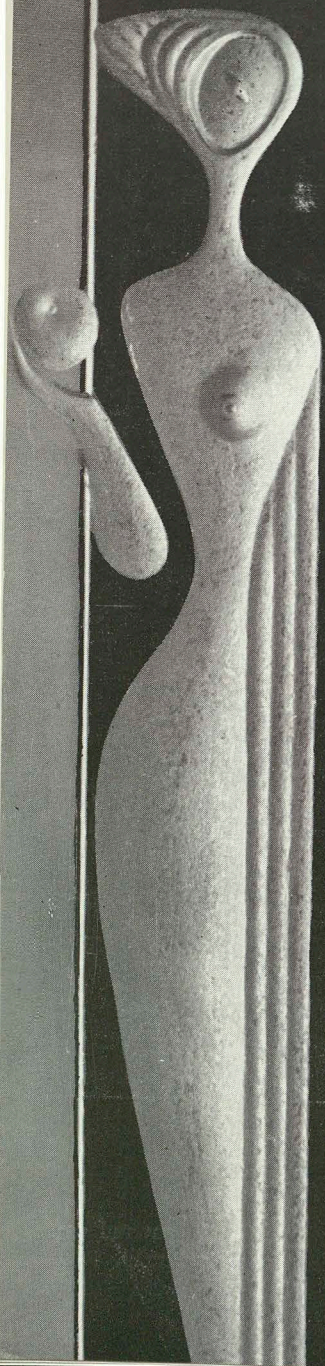
Engraved vase.

Gravierte Vase.

Design }
Entwurf } *Vicke Lindstrand, 1959.*

Graverad vas.
Vicke Lindstrand, 1959.

"The Graces". Polyoptic prism.

„Die Gracen". Polyoptisches Prisma.

Design }
Entwurf } Vicke Lindstrand, 1959.

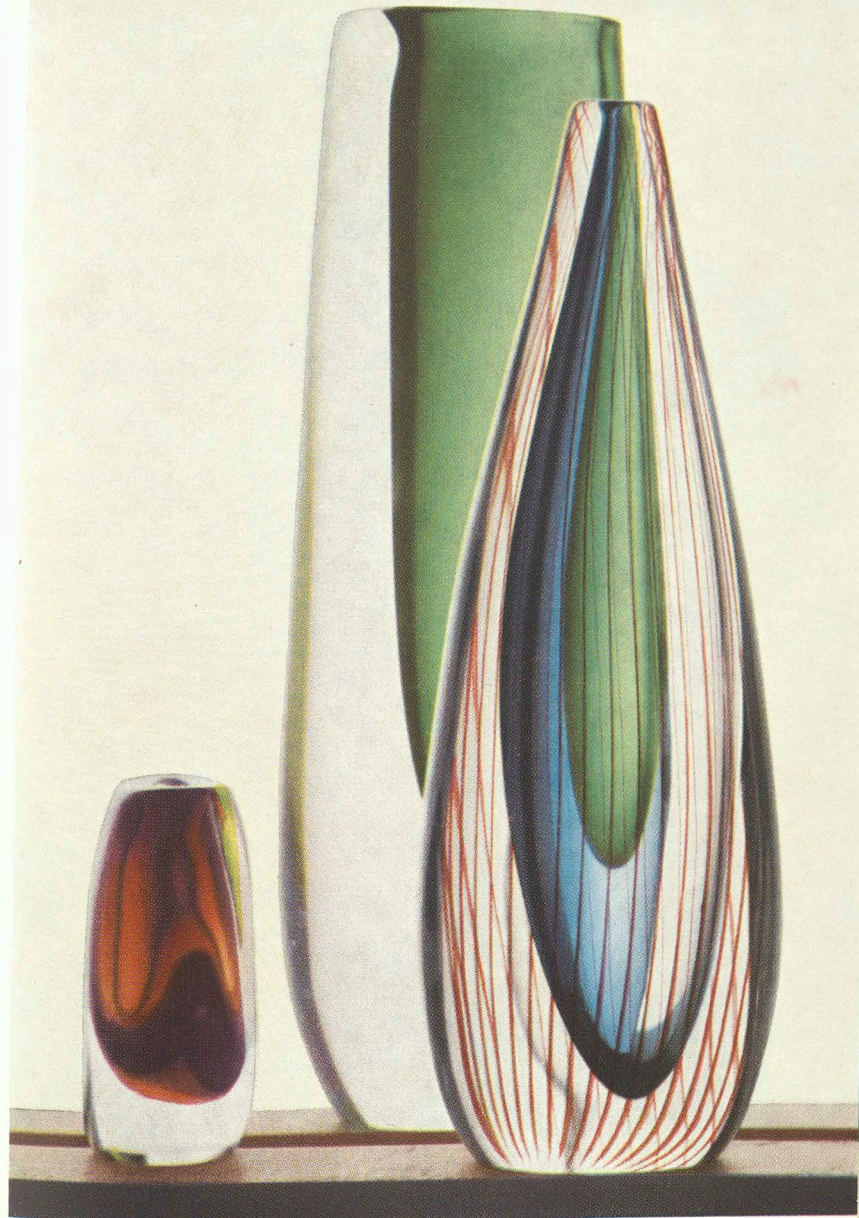
"Gracerna". Polyoptisk prisma.

Vicke Lindstrand, 1959.

3 vases, all asymmetric.

3 asymmetrische Vasen.

Design }
Entwurf } Vicke Lindstrand, 1959.

Vas, brunt underfång, 1957.

Asymmetrisk vas, 1957.
Unik vas, underfång, 1959.
Vicke Lindstrand.

Cased vase.

Vase.

Vicke Lindstrand, 1959.

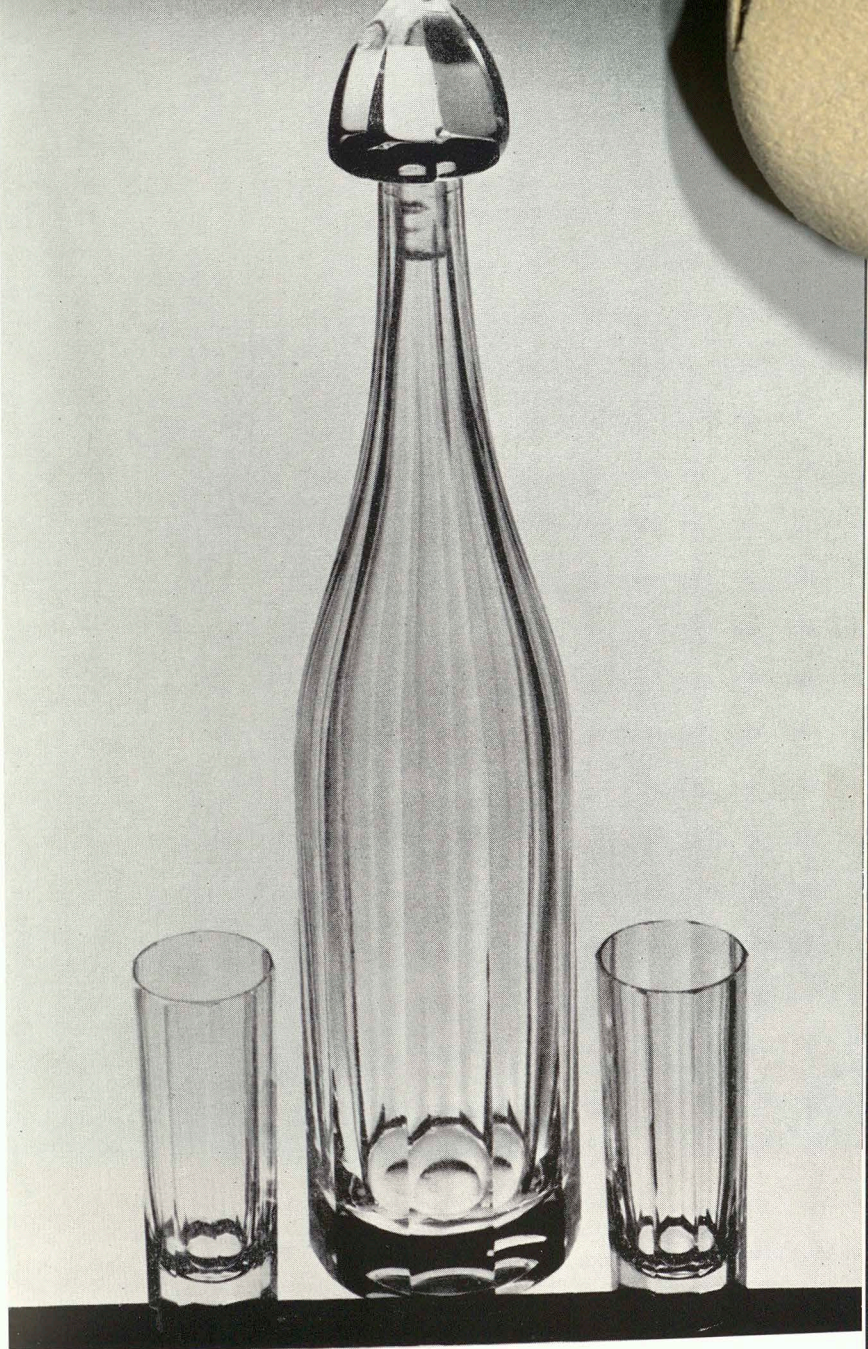
Vas, innerst svart, mellanskikt grått,
ytterskikt kristall.
Vicke Lindstrand, 1959.

Cut decanter and glasses.

Geschliffene Karaffe mit Gläsern.

Vicke Lindstrand, 1959.

Slipad karaff med glas.
Vicke Lindstrand, 1959.

*Big, engraved block in greenish glass.
Grosser, graviertes Block in grünem Glas.
Vicke Lindstrand, 1959.*

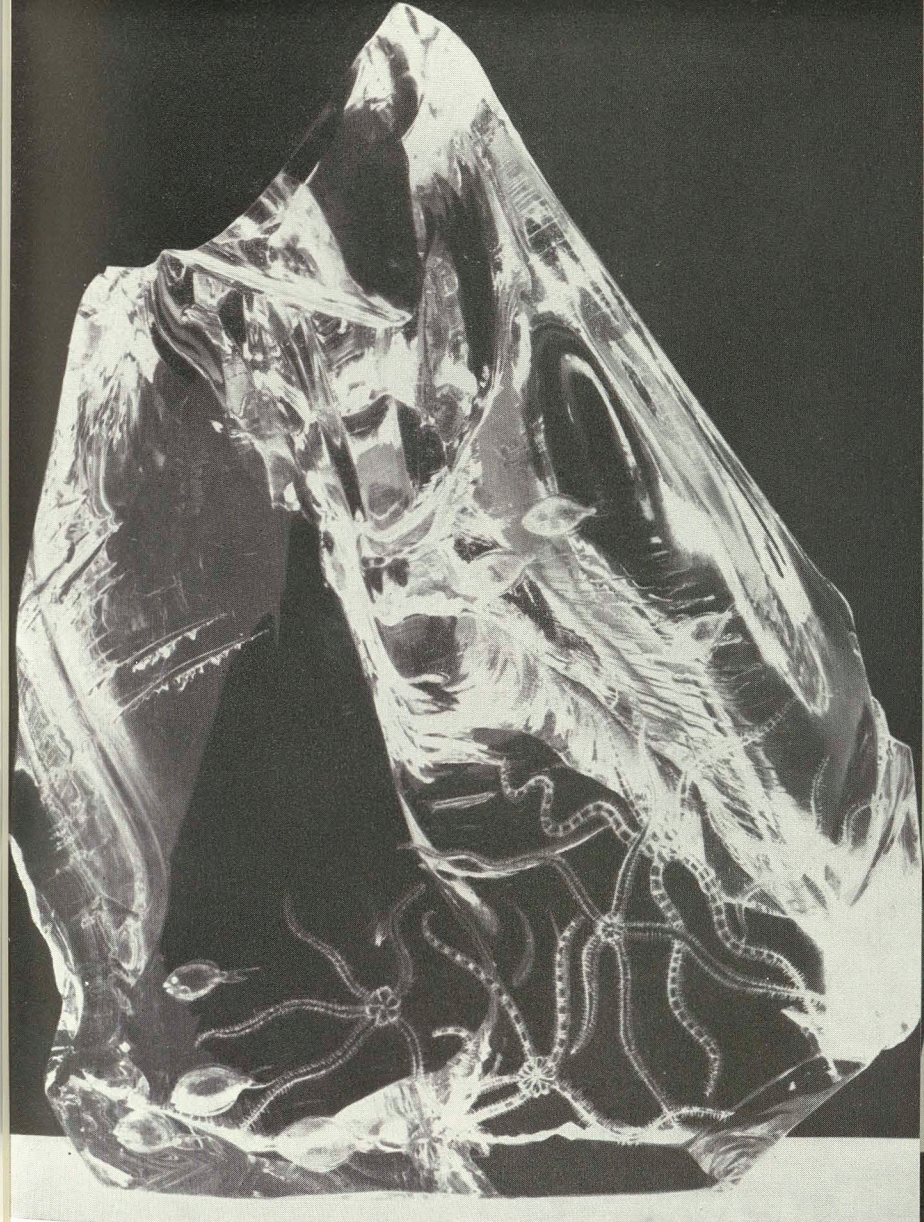

Foto Sten Robèrt.

Stort glasblock med gravyr.
Vicke Lindstrand, 1959.

Glassblower at Kosta.

Glasbläser in Kosta.

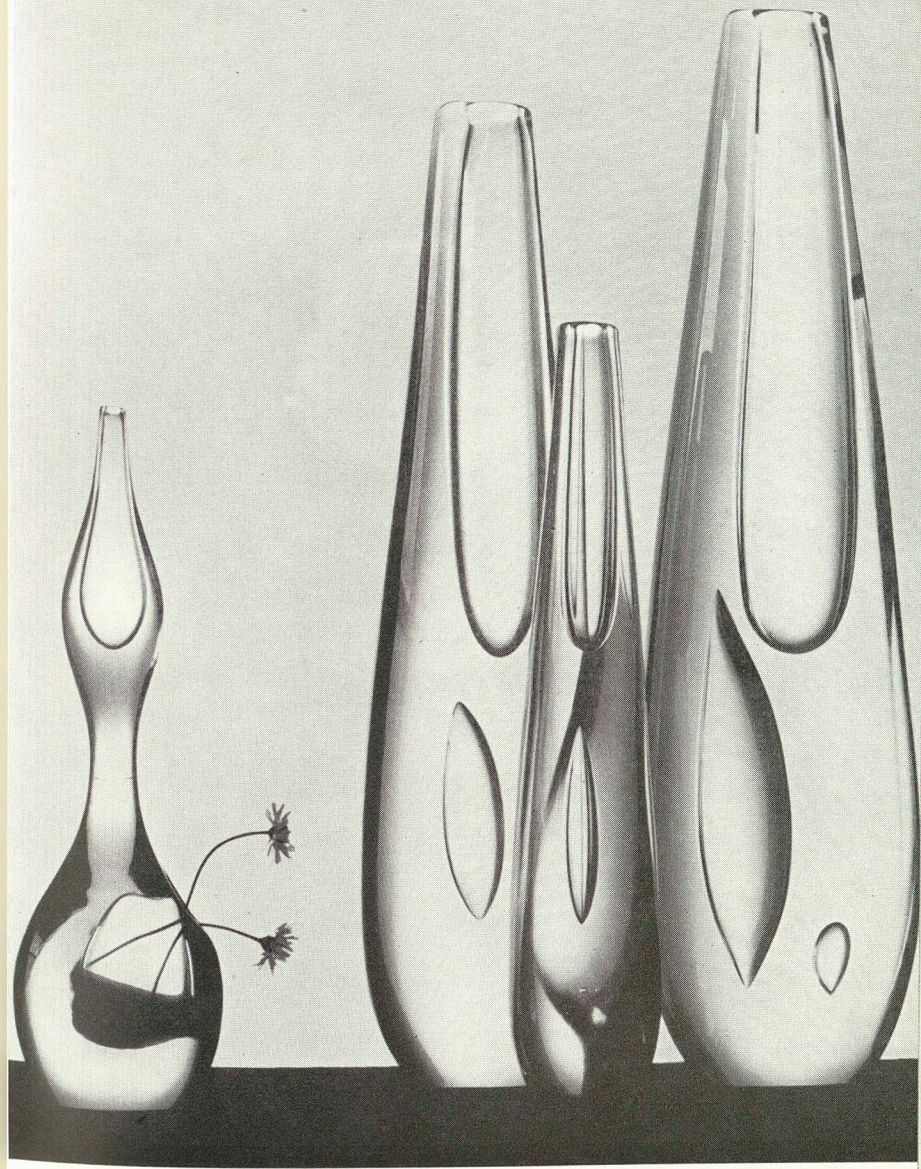

Glasbläsare i hyttan.

New shapes.

Neue Formen.

Vicke Lindstrand, 1958.

Nya former.
Vicke Lindstrand, 1958.

NÅGRA FAKTA OM GLASTILLVERKNING

Till glasmassan är sand den viktigaste råvaran. Denna smältes tillsammans med soda och kalk, vilket ger det glas som användes i vardagsbruk, det s. k. "sodaglas". En något finare kvalitet uppnås genom att man utbyter soda mot pottaska. Vill man åstadkomma den finaste kvalitén som går under benämningen kristallglas, använder man sand, pottaska och blymönja. Genom tillsats av mönja får glaset större tyngd och större ljusbrytningsförmåga samt bättre klang.

Smältningen sker i deglar som rymma c:a 400 kg. glasmassa. Deglarna äro insatta i ugnar med en smältningstemperatur av c:a 1400°C. Varje dag, efter arbetets slut, fylls deglarna med de färdigblandade råvarorna och smältningen avslutas efterföljande morgon. När den trögflytande glasmassan tas ur degeln med en glasblåsarpipa så har temperaturen sänkts till 1150°.

När föremålet har lämnat "pipan" i mästartarens hand måste det långsamt avsvälva i speciella kylugnar.

Efterbehandlingen består i t. ex. planslipning av botten, polering m. m. Gäller det en s. k. "hyttarbetad", sålunda blåst sak med slät yta, så är föremålet klart för leverans utan vidare arbete.

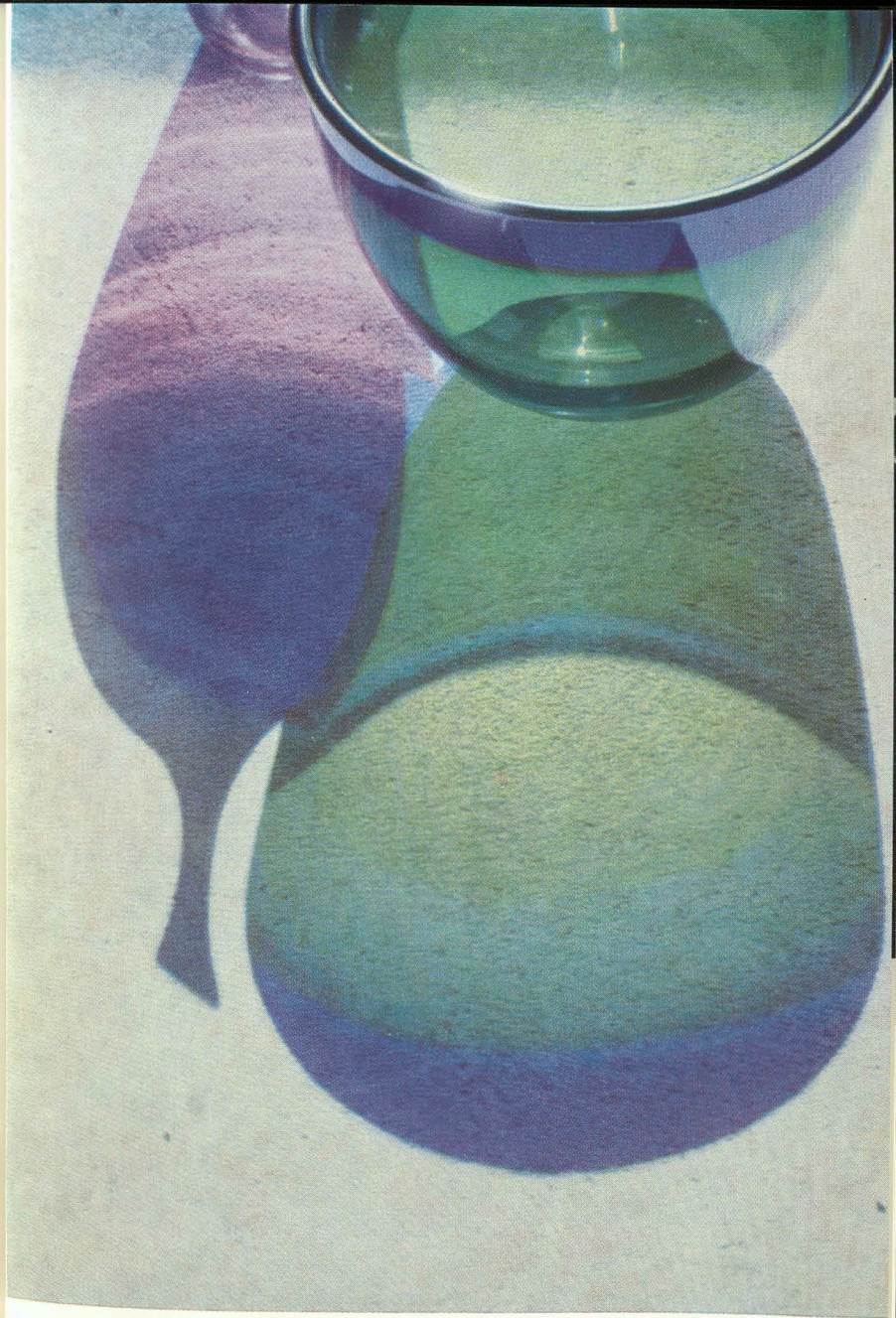
Glas kan dekoreras genom slipning eller gravering. Slipningen sker med ganska stora hjul vilka rotera långsamt. Efter den första grovslipningen sker finslipningen och därefter poleringen för att man skall uppnå en jämn och blank yta. Graveringen sker med hjälp av små koppartrissor på vilka man låter droppa en blandning av karborundumpulver och olja. Här åstadkommer man den matta dekoren, ofta med en mängd

Vase and bowl cased in two colours.

Vase und Schale.

Design }
Entwurf } *Vicke Lindstrand, 1959.*

Vas och skål i 2-färgers underfång.
Vicke Lindstrand, 1959.

detaljer. Gravören överför konstnärens originalritning på glas-
set, han tolkar den med olika fördjupningar i glasets yta.

Allt är handarbete, utfört av skickliga specialister.

S O M E F A C T S A B O U T G L A S S

Sand is the most important of the rawmaterials used for glassmaking. It is melted together with soda and lime and thus one obtains what is commonly called "flint-glass". A somewhat finer quality is obtained by the use pottash instead of soda-ash. If one wants to obtain the very finest metal from which is made the full lead crystal, one has to use sand, pottash and lead-oxyde. By addition of the lead-oxyde crystal gets more weight, better refraction and a better ring.

The melting process takes place in pots containing about 900 pounds each. The pots are placed in furnaces with a melting temperature of about 1400° centigrades (2300 to 2400° Farenheit). Every day, after the work is finished in the glass-house, the pots are filled with the batch and on the following day the melting process has resulted in the molten mass of which the different items can be shaped. When the gatherer takes the molten mass on the end of his pipe, the "working" temperature of the mass is lower, about 1150° centigrades (1900° Farenheit).

When the gaffer has finished the item it has to be cooled off in an annealing lehr.

The further manipulations include: flattening of the bottom by grinding, polishing a. s. o. — If the item belongs to the blown and plain type it is now finished and ready for delivery.

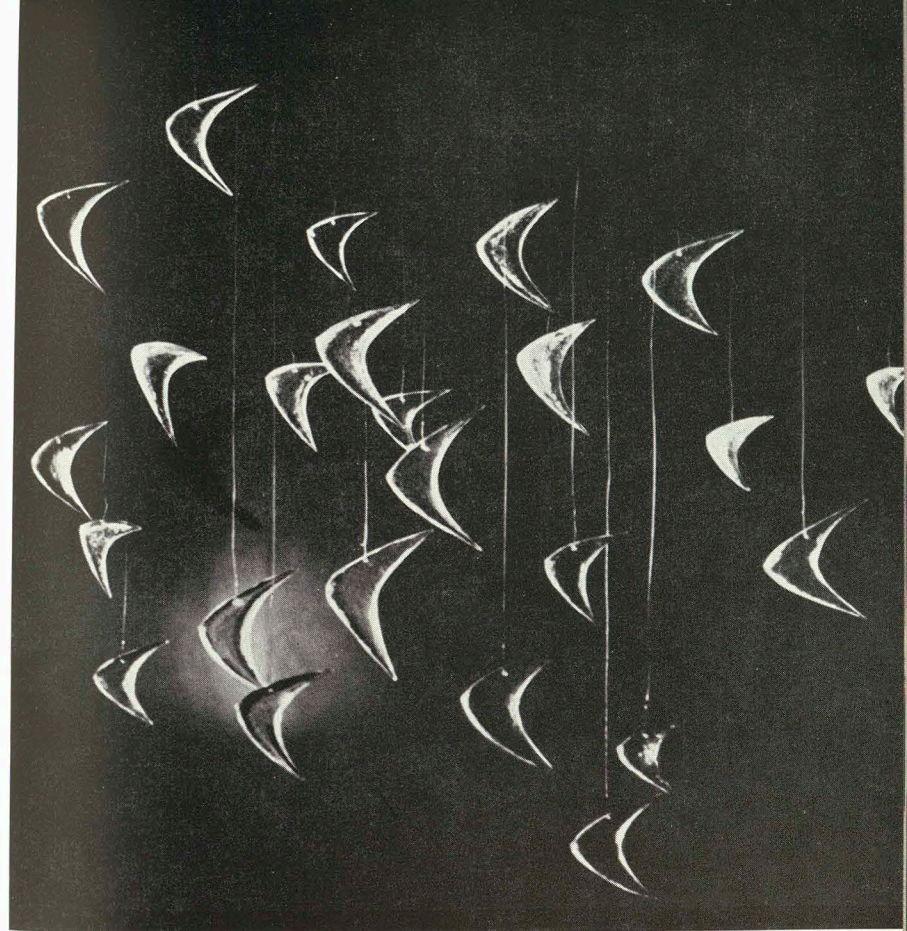
Glas can also be enriched by decorations through either cutting or engraving. The cutting is made with the help of slowly rotating, often rather big wheels or stones. After the frist grinding there has to be made the cutting and finally the polishing of the whole piece in order to obtain a smooth surface. Engraving is made with copper-wheels on which oil with carborundum powder is applied. Thus one obtains a mat decor, often with many details. The engraver transposes the original design of the artist, he interprets it by varying depths in the surface of the glass.

Everything is handwork, executed by able specialists.

Mobile "Birds in Flight".

Mobile „Vögel im Fluge“.

Design }
Entwurf } *Vicke Lindstrand, 1957.*

"Fågelflykt" i
matt-skimrande kristall.
Vicke Lindstrand, 1957.

"Ventana"

Design

Entwurf

} *Mona Schildt, 1959.*

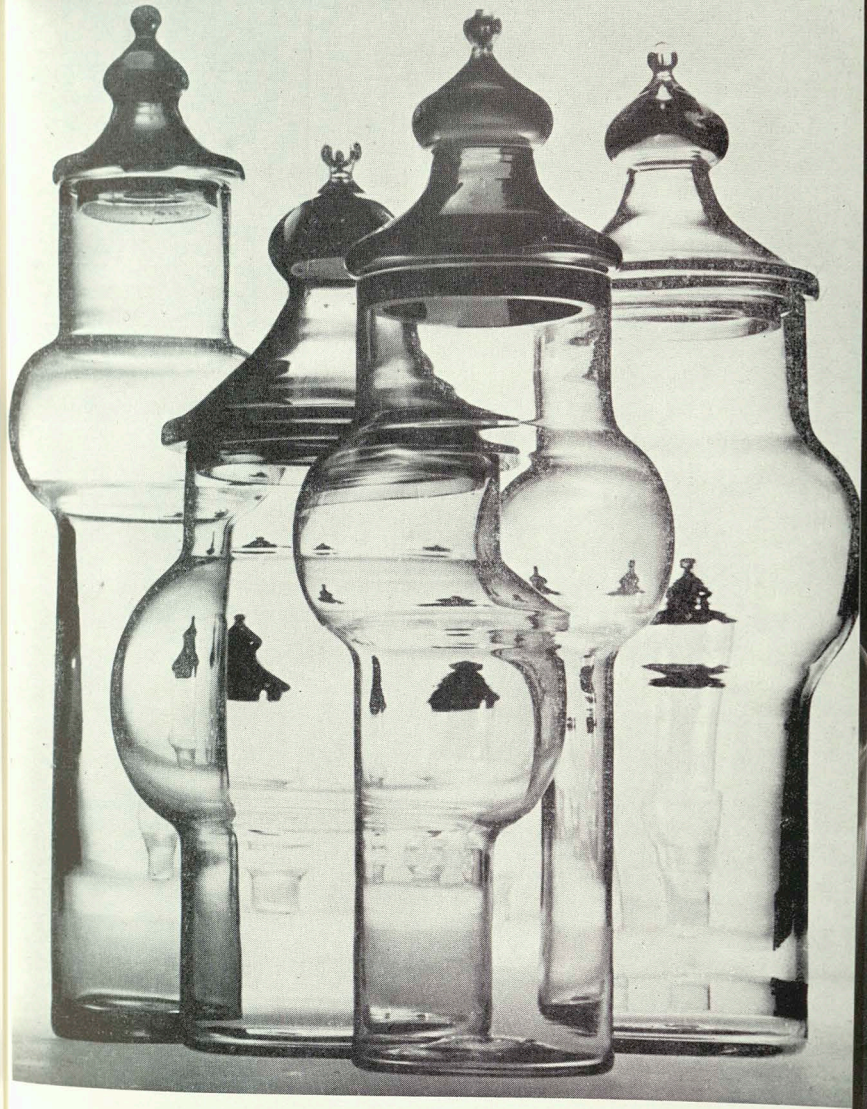

Slipade vaser,
"Ventana"
med underfång.
Mona Schildt, 1959.

Jars with coloured covers.

Dosen mit farbigen Deckeln.

Design
Entwurf } *Mona Schildt, 1959.*

Burkar med lock
i olika färger.
Mona Schildt, 1959.

"Staket"

Tumblers

Trinkgläser

Mona Schildt, 1958.

*"Staket".
Mona Schildt, 1958.*

From the series "Palette" in 3 colours.

Aus der Serie „Palette“ in 3 Farben.

*Design
Entwurf* } *Vicke Lindstrand, 1958.*

Ur serien "Palett". Vicke Lindstrand, 1958.

Mixer and Martini "Samba".

Mixer und Glas „Samba“.

Design }
Entwurf } *Vicke Lindstrand, 1955.*

Foto Sten Robèrt.

*Mixer och glas "Samba".
Vicke Lindstrand, 1955.*

Vases.

Vasen.

Vicke Lindstrand, 1959.

Vaser.
Vicke Lindstrand, 1959.

